

Fremtidig lokalisering og erhvervsgrundlag

Hendriksen, Kåre

Publication date:
2011

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):

Hendriksen, K. (2011). *Fremtidig lokalisering og erhvervsgrundlag*. Abstract fra Polarforskerdag 2011, Lyngby, Danmark.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Fremtidig lokalisering og erhvervsgrundlag

Det grønlandske selvstyre har et legitimt ønske om politisk selvstændighed og dermed økonomisk uafhængighed af den danske stat, der i dag i praksis finansierer halvdelen af de offentlige. Og i kraft af selvstyrelovgivningen har Grønland som modydelse til beslutningskompetencen i forhold til råstofudnyttelse afskrevet sig fra en reel pristalsregulering af det danske bloktilskud og fra tilførsel af ekstramidler i forbindelse med hjemtagningen af yderligere ansvarsområder. Samtidig er den grønlandske økonomi under hårdt pres på grund af et stigende underskud på handelsbalancen og tiltagende demografiske udfordringer med en stadig mindre del af befolkningen i den arbejdsduelige alder.

I et forsøg på at tilvejebringe det nødvendige fundament for økonomisk selvåbenhed intensiverer selvstyret bestræbelserne på at kapitalisere potentielle ikke fornybare ressourcer som olie/gas og mineralråstoffer. En udnyttelse heraf i et sådan omfang, at det kan eliminere afhængigheden af Danmark, er så kapitalintensivt, at investeringerne og dermed 'ejerskabet' af de enkelte projekter må overlades større transnationale selskaber.

Præsentationen vil ud fra historiske og internationale erfaringer problematisere nogle af de dilemmaer, udviklingen indebærer.

- En relativt stor del af den grønlandske befolkning i den arbejdsduelige alder uden for arbejdsmarkedet, og størstedelen af denne gruppe har hverken fagligt, socialt eller sprogligt kvalifikationer til at indgå i arbejdsfunktioner olie- og mineindustrien udbyder. Intentionen om en faglig mobilitet, hvor de ressourcestærke overgår til de nye erhverv og substitueres af borgere, der i dag er uden for arbejdsmarkedet, er med denne gruppes nuværende kompetenceniveau ikke realistisk. Der er et massivt uddannelsesefterslæb, det vil tage tid at udfylde.
- Det grønlandske lønniveau er så højt, at de transnationale selskaber pga. verdensmarkedspriserne ikke finder det attraktivt at udvinde flere af de kendte mineralforekomster med en arbejdskraft, der skal aflønnes efter grønlandske normer. Derfor stilles der krav om at anvende billig arbejdskraft primært fra asien.
- De fleste potentielle mineralforekomster er lokaliseret, så det ikke er muligt på daglig basis at pendle dertil, og selskaberne forventer at etablere primært monokønnede barakbyer, der primært anvender udefrakommende arbejdskraft.
- I nogle tilfælde ligger udvindingsstederne så tæt på eksisterende bebyggelse, at der må forventes en interaktion mellem den udefrakommende primært mandlige arbejdskraft og lokalsamfundet.
- Flere af mineralprojekterne og i særdeleshed olieeftersøgningen indebærer potentielle miljørisici, som det er tvivlsomt, om selvstyret med dets begrænsede ressourcer er i stand til at sikre forsvarlige miljøforhold. Der henvises til forskellige internationale standarder, men er der ressourcer til at sikre, at de overholdes?

Samlet indebærer udviklingen store potentialer men også udfordringer, og det vil uundgåeligt medføre markante samfundsforandringer. Det vil blive diskuteret i hvilket omfang der sikres en

borgerinddragelse i debatten og beslutningsprocessen om hvilken samfundsudvikling, der ønskes samt hvad konsekvenserne af forskellige scenarier vil være.